

- **Marti, 2 noiembrie 2021**, [Remus Anghel](#) (cercetător ISPMN) a participat la **conferința de deschidere a proiectului** *Imigrația din Europa de Sud-Est* (Zuwanderung aus Suedosteuropa). În cadrul conferinței, cercetătorul a susținut o **prezentare** intitulată *Migrație și inegalitate în România. Mobilitate, întoarcere și efecte sociale* (Migration und Ungleichheit in Rumänien. Europäische Mobilität, Rückkehr und soziale Wirkungen).

- **În perioada 5-6 noiembrie 2021**, Departamentul de Studii Religioase, Grupa de Cercetare Convivence a Academiei Maghiare și a Universității din Szeged împreună cu UBB, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Institutul pentru Studiarea Religiei [Vallástudományi Tanszék, MTA-SZTE Convivence Kutatócsoport (ELKH) Szeged, BBTE Magyar Szociológia és Szociális Munka Intézet, Valláskutató Intézet Kolozsvár] au organizat o **conferință online** cu titlul *Variațiuni religioase* (Vallásvariációk). ISPMN a fost reprezentat la această conferință de [Peti Lehel](#). Cercetătorul a susținut o **prelegere** cu titlul *Penticostalismul și incluziune socială: convertirea religioasă a unei femei ceangăiești* (Pünkösdzizmus és szociális integráció: egy csángó asszony vallási megtérése). Bazându-se pe un proiect de cercetare mai amplu și completând cu noi cercetări de teren și aspecte de analiză, prezentarea a oferit un prim-plan antropologic centrat asupra unei femei din comunitatea de ceangăi, care se convertește la penticostalism într-un sat catolic din Moldova. Studiul de caz oferă o perspectivă asupra funcționării normelor și instituțiilor care guvernează viața persoanei, a reacției comunității romano-catolice, a răspunsului familiei și a strategiei preotului în abordarea situației. În finalul prezentării, autorul a reflectat asupra specificității convertirii în contextul ceangăilor din Moldova din perspectiva unui model clasic de convertire.

- **Joi, 11 noiembrie 2021**, în cadrul **Seminarilor de cercetare** organizate în cadrul ISPMN, [Anca Filipovici](#) (cercetător ISPMN) a susținut **prezentarea** „Sănătatea la periferia națiunii. Minorități etnice și boli sociale în România, înainte de cel de-al Doilea Război Mondial”, bazată pe o analiză a discursului medical privind situația igienei și a bolilor sociale în România modernă și modul în care acestea au afectat minoritățile – o perspectivă ce deschide calea unei discuții mai largi despre naționalism, modernizare, eugenie și alteritate. Prezentarea stă la baza unui text aflat în etapa finală a redactării care fructifică cercetările recente ale autoarei pe această temă, diseminate inițial în cadrul workshop-ului ‘Being a Minority in Times of Catastrophe’, organizat de BASEES Study Group for Minority History Publication, la Londra, în iunie 2021.

- **În perioada 15 noiembrie-20 noiembrie 2021**, [Stefánia Toma](#) și [László Fosztó](#) (cercetători ISPMN) au participat la un **schimb de experiență** organizat de Universitatea din Granada, Departamentul de Antropologie Socială. Gazda întâlnirilor a fost profesorul Juan Gamella care a colaborat cu ISPMN în cadrul proiectului internațional FP7 MigRom. Seria de întâlniri a avut ca scop pregătirea și elaborarea unor colaborări viitoare între Universitatea din Granada și ISPMN în domeniul cercetării asupra mobilității sociale și migrația internațională a romilor.

- **Miercuri, 17 noiembrie 2021**, [Remus Anghel](#) (cercetător ISPMN) a participat la Universitatea din Sussex, Marea Britanie, la **conferința internațională** intitulată *A doua conferință MIRNET – Noi dinamici ale migrației Est-Vest și integrarea migrantilor în Europa și dincolo de ea* (Second International MIRNet Conference – New Dynamics of East-West Migration and Migrant Integration Within Europe and Beyond). Remus Anghel a prezentat în coautorat cu Ovidiu Oltean, cercetător la Universitatea Babeș-Bolyai, articolul intitulat „Puțini de succes, mulți în mobilitate. Întoarcere transnațională, mobilitate continuă și diferențiere socială în România” (Few Successful, Many Mobile. Transnational Return, Ongoing Mobility and Social Differentiation in Romania).
- **În perioada 17-19 noiembrie 2021**, [Adriana Cupcea](#) (cercetător ISPMN) a participat la **Sesiunea Științifică Internațională PONTICA**, Ediția 54, organizată de Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța (MINAC).

Adriana Cupcea a moderat împreună cu Lavinia Dumitrașcu (MINAC) sesiunea cu titlul *Dobrogea în secolele XIX – XX*, dedicată istoriei politice, economice și culturale a regiunii în perioada modernă și contemporană.

În cadrul aceleiași conferințe, Adriana Cupcea a susținut prezentarea *Turc, rom, musulman sau clasă muncitoare? Efectele politicilor regimului comunist într-o comunitate urbană de romi turci musulmani din Dobrogea*, în cadrul **secțiunii Secolul Regelui. Secolul extremelor**, organizate de Facultatea de Istorie a Universității Ovidius. Cercetarea prezentată de Adriana Cupcea se înscrie în direcția de cercetare referitoare la situația actuală a romilor turci musulmani din statele din Balcani, create după dezintegrarea Imperiului Otoman, propunându-și descrierea unei comunități rome de religie musulmană și vorbitoare de limbă turcă dintr-un oraș postsocialist (Medgidia), din regiunea sud-estică, Dobrogea. Obiectivul specific al cercetării este explorarea intersecției dintre memorie, identitate și definirea felului în care transformările politice, economice și sociale ale perioadei comuniste se reflectă în structura etnică și religioasă a comunității romilor musulmani din Medgidia. Explorând memoria comunismului, povestirile de viață (life histories) au condus cercetarea înspre perspectiva sentimentului de nostalgie, înțeleasă ca un tip de memorie, ca o recreare a trecutului care merge dincolo de simpla recuperare, atingând dimensiuni politice, ideologice, socio-economice și personale, legată în același timp de nevoile prezentului și de dorințele viitorului.

Programul evenimentului poate fi consultat [aici](#).

- **Joi, 18 noiembrie 2021**, a fost publicat, la Editura Brill, volumul 13 al Yearbook of Muslims în Europe (YME), coordonat de Egdūnas Račius, Stephanie Müssig, Samim Akgönül, Ahmet Alibašić, Jørgen S. Nielsen, Oliver Scharbrodt. Raportul pentru România (p. 544-556) a fost elaborat de [Adriana Cupcea](#) (cercetător ISPMN).

Yearbook of Muslims in Europe (YME) este o resursă esențială pentru analiza dinamicii

populațiilor musulmane din Europa. Conținând cercetări actualizate din 46 de țări europene, rapoartele oferă cunoștințe cumulative despre tendințele și evoluțiile în curs ale musulmanilor din diferite țări europene. Fiecare nou volum raportează cele mai actuale informații disponibile despre țările vizate, oferind o imagine de ansamblu, anuală, asupra datelor statistice și demografice, asupra problemelor de actualitate aflate în dezbatere publică, schimbărilor care au loc în rețelele transnaționale, în legislație și în politicile interne ale statelor respective, și asupra principalelor activități în organizațiile și în instituțiile musulmane.

YME oferă un cadru relevant pentru cercetări originale și constituie în același timp o sursă de referință valoroasă pentru oficiali guvernamentali, ONG-uri, jurnaliști, decidenți politici și instituții de cercetare conexe.

Mai multe detalii vedeți [aici](#).

- **Miercuri, 24 noiembrie 2021**, [László Fosztó](#) (cercetător ISPMN) a participat la **întâlnirea consultativă România și Copiii Romi – De la Schimbarea Esențială la Politică Publică** organizată de UNICEF România și Agenția Națională pentru Romi. Evenimentul a fost coordonat de Simona Torotcoi (Consultant UNICEF), iar gazda întâlnirii a fost Pieter Bult (Reprezentantul UNICEF România). Participanții au avut ocazia de a contribui cu propuneri de politici publice, să-și exprime viziunea lor asupra problemelor cu care se confruntă copiii de etnie romă din România și să contribuie cu idei despre tipurile de intervenții necesare. Printre altele, a fost prezentată o evaluare a situației copiilor romi din România (Eduard Petrescu, UNICEF România), propunerea de Strategie Națională pentru Incluziunea Romilor 2021-2027 (Iulian Stoian, ANR) și un nou mecanism de monitorizare și evaluare a implementării strategiei (Denisa Mierosu, Consultant Banca Mondială).

Mai multe detalii vedeți [aici](#).

- **Joi, 25 noiembrie 2021**, [Attila Gidó](#) (cercetător ISPMN) a participat la un **seminar** online organizat de către European Holocaust Research Infrastructure cu titlul „Overlapping Collections. Holocaust-era Hungarian Administrative Records in the Neighbouring Countries” [Colecții care se suprapun. Documente administrative maghiare din perioada Holocaustului în arhivele țărilor vecine cu Ungaria]. Prezentarea lui Attila Gidó s-a concentrat pe documentele create de către administrația maghiară din Transilvania de Nord între 1940-1944, precum și pe documentele postbelice care reprezintă un caz specific de colecții bilingve româno-maghiare (ca de exemplu, documentele Tribunalului Poporului din Cuj, 1945/1946).
- **Luni, 29 noiembrie 2021**, [Peti Lehel](#) (cercetător ISPMN) a participat la **lansarea de carte** organizată de Centrul de Cercetare de Etnologia Religiei „Vest-Est” și Editura Balassi. Evenimentul a avut loc la Budapesta, în cadrul Institutului pentru Cercetarea Etnologiei, Centrul de Cercetare al Științelor Umaniste (Néprajztudományi Intézet, Bölcsészettudományi Kutatóközpont) și a fost transmis și online. La eveniment au fost prezentate cărțile și revistele de specialitate apărute în cadrul unui proiect ERC [(FP7/2007-2013) / ERC grant agreement №

324214)]. Printre acestea se numără și cartea semnată de Peti Lehel, cu titlul *Krisztus ajándéka van bennünk. Pünkösdzimzus moldvai román, roma és csángó közösségekben*. („Darul lui Hristos e în noi”. Cultul pentecostal în comunități de români, romi și ceangăi din Moldova) (Vallásantropológiai Tanulmányok Közép-Kelet-Európából 9) Balassi Kiadó, Budapest – Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kolozsvár, 2020. ([Editura Balassi-Editura Societatea Muzeului Ardelean, Cluj-Napoca]). Cartea a fost prezentată de Hesz Ágnes (Catedra de Etnologie și Antropologie Culturală, Universitatea din Pécs).

- **În perioada 1-3 decembrie 2021**, a avut loc în mediul online **ASEEES 53rd Annual Convention, 2021** [Convenția anuală ASEEEES, ediția 53, 2021], **eveniment științific** care a reunit peste 400 de participanți.

În cadrul unui panel moderat de istoricul Irina Livezeanu, intitulat *Everyday Schooling, Social Conflicts, and State-building in the Romanian, Hungarian, and Soviet Peripheries: 1900-1940* (Școlarizare cotidiană, conflicte sociale și construcție națională la periferiile românești, maghiare și sovietice: 1900-1940), [Anca Filipovici](#) (cercetător ISPMN) a susținut prezentarea *The fall from innocence: Adolescents and political radicalization in interwar Romania* (Căderea din inocență: adolescenți și radicalizare politică în România interbelică). Analiza a urmărit modul în care relația de putere între autorități și adolescenți a modelat identitatea tinerilor și a dat naștere unei forme specifice de nesupunere în anii 1930. Prezentarea a dezbătut din perspectiva relațiilor interetnice radicalizarea adolescenților creștini și evrei în Mișcarea legionară și în cea comunistă, cu un studiu de caz asupra provinciei Bucovina.

În cadrul Convenției ASEEEES, [Adriana Cupcea](#) (cercetător ISPMN) a prezentat lucrarea cu titlul: *Revival of Tradition: Islamic Theology in Dobruja (Romania) in Post Communism* (Renașterea unei tradiții: teologia islamică în Dobrogea, în perioada post-comunistă). Lucrarea a făcut parte din panel-ul: *Questions of Religion: Texts, Traditions, Transformations* (Aspecte legate de religie: Texte, Tradiții, Transformări).

Programul conferinței poate fi vizualizat [aici](#).

- **Joi, 9 decembrie 2021**, [Csongor Könczei](#) (cercetător ISPMN) a susținut o **prelegere online** cu titlul *Az erdélyi városi táncházak közvetlen előzményeinek sajtóforrásai* (Surse de presă despre antecedentele directe ale Caselor de dansuri populare din Transilvania) la conferința „*Amerre én járok...*” – *tudományos konferencia a 70 éves Pávai István tiszteletére* („Unde merg...” – conferință științifică în onoarea împlinirii a 70 de ani de către etnomuzicologul și profesorul universitar dr. István Pávai). Conferința a fost organizată la Institutul de Muzicologie al Academiei de Științe a Ungariei din Budapesta de către Institutul de Muzicologie al Academiei de Științe a Ungariei, Casa Tradițiilor (Hungarian Heritage House) și Universitatea de Muzică Liszt Ferenc din Budapesta.

Prima *Táncház* ('Casa Dansului Popular') urbană din Transilvania a fost organizată în februarie 1977 în sala de repetiții a Teatrului de Păpuși din Cluj, după care, în scurt timp – în paralel cu

acest debut și/sau corelat cu el – s-au deschis pe rând *Táncház* la Miercurea Ciuc, Odorheiu Secuiesc, Târgu-Mureș și alte orașe transilvănene. (Termenul *Táncház* acoperă în cultura maghiară un fenomen social și cultural fără echivalent în culturile vecine, cum sunt de exemplu, cea română. Traducerea în limba română a termenului (ca de altfel și în engleză sau franceză) a pus probleme încă de la început. La sfârșitul anilor 1970, când puterea comunistă a încercat să controleze fenomenul *Táncház*, și ca urmare să instituționalizeze „mișcarea”, s-a încercat pentru prima dată traducerea termenului, prin „Casa Dansului Popular”.) Bineînțeles, acest proces nu a fost fără precedent, ideile și spiritualitatea care au creat mișcarea transilvăneană de tip revival *Táncház* erau deja prezente în viața publică maghiară din Transilvania cu mult înainte de 1977, ba chiar au apărut în mass-media maghiară din România. Prin urmare, răspândirea ideilor în Transilvania care au ridicat necesitatea interpretării autentice a muzicii populare tradiționale instrumentale și vocale și respingerea dansului popular stilizat pe scenele vremii pot fi considerate antecedente directe ale caselor de dansuri populare. Prelegerea a încercat să sintetizeze și să interpreteze acest proces pe baza materialului relevant de presă maghiară din România din perioada anilor 1970.

- **În perioada 11-14 decembrie 2021**, [Adriana Cupcea](#) (cercetător ISPMN) a participat la **workshop-ul** de start al **proiectului**: KOSOVO RESEARCH AND ANALYSIS FELLOWSHIP, COHORT 2021-2022, organizat de Kosovo Foundation for Open Society. Workshop-ul a avut loc la Universitatea Macedonia din Thessaloniki (Grecia) și a reunit bursierii KFOS, cohorta 2021-2022. Adriana Cupcea a participat în calitate de bursier KFOS (2021-2022), cu un proiect de cercetare care are ca subiect politica kin-state a Turciei în Balcani dintr-o perspectivă comparativă, a comunității turce din Kosovo și a minorităților turcă și tătară din regiunea Dobrogei.

Mai multe detalii despre proiectul KFOS vedeți [aici](#).

- **Joi, 30 decembrie 2021**, a fost lansat volumul *Romii din România în Spania* (Gitanos rumanos en España) coordonat de David Lagunas, Céline Bergeon și Francisco Torres, publicat la Editura Tirant lo Blanch, din Valencia, 2021. Volumul este unul colectiv de studii despre migrația romilor din România către Spania. [Stefánia Toma](#) și [László Fosztó](#) (cercetători ISPMN) sunt autorii unui capitol despre localitățile de origine și efectele migrației în aceste localități. Lansarea a fost transmisă online, iar pe lângă editorii și autorii volumului au fost invitați specialiști din Spania, Italia, și alte țări UE.

Mai multe detalii vedeți [aici](#).

- **În luna decembrie 2021**, a apărut la Editura Institutului pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale **volumul** cu titlul „[Armenii din România](#)” coordonat de Claudia Dărăban, Lucian Nastasă-Kovács și Ilka Veress (cercetător ISPMN). Acesta face parte din Colecția „Minorități”, colecție coordonată de [Horváth István](#), [Iulia-Elena Hossu](#) și [Jakab Albert Zsolt](#). Volumul este alcătuit dintr-o serie de studii preponderent istorice, structurate în ordine cronologică, despre trecutul comunităților armenesti de pe actualul teritoriu al României, din

secolul al XVII-lea până la jumătatea secolului al XX-lea. Problemele discutate evidențiază condițiile care au contribuit la crearea profilului cultural și demografic al grupului etnic armean de azi, acoperind o tematică diversă și complexă, de la aspecte de ordin social și organizațional, până la apartenența confesională. Cititorul va descoperi în studiile autorilor problematici ce țin de asimilare, identitate, conduite matrimoniale, perspective juridice și administrative, demografie, viață comunitară, impactul genocidului armean și, nu în ultimul rând, de artă religioasă și patrimoniu cultural.

Mai multe detalii despre acest volum și oferta editurii găsiți [aici](#).

- **În luna decembrie 2021**, a apărut la Editura Institutului pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale **volumul** cu titlul **[Limitele supraviețuirii. Sociologia maghiară din Transilvania după 1945](#)**, autor Székedi Levente. Volumul a apărut în Colecția *Documenta et Studia Minoritatum*, coordonatori [Horváth István](#), [Iulia-Elena Hossu](#) și [Jakab Albert Zsolt](#).

„Lucrarea de față cu siguranță reprezintă o noutate pentru cititorul interesat de istoria sociologiei. Evident, nu de istoria marilor teoriilor sociologice, ci de cea de „la firul ierbii”. Autorul, adept al unei viziuni moderne de istorie socială a sociologiei, abordează o dimensiune puțin frecventată la noi a acestei științe: destinul sociologiei maghiare ardelenene după al Doilea Război Mondial, calvarul desființării și încercările repetate de reabilitare. Este o istorie a frontierelor între culturi și științe sociale, frontiere care nu despart, ci facilitează comunicarea. Autorul studiază o istorie intelectuală zbuciumată, în care nu se puteau înregistra rezultate considerabile, dar care e locul de desfășurare al unor complexe strategii de supraviețuire.” (*Cuvânt-înainte*, Zoltán Rostás).

Mai multe detalii despre acest volum și oferta editurii găsiți [aici](#).

- Cei interesați de evenimentele organizate de către ISPMN pot accesa pagina noastră de internet. Pentru mai multe detalii în legătură cu aceste evenimente aceștia sunt rugați să ne contacteze la adresa centru.doc@ispmn.gov.ro, urmând ca cercetătorii implicați să le pună la dispoziție mai multe materiale.